

KATALOG OBUKA

MOBILNI TIM OEBS-a ZA OBUKU

o identifikaciji osumnjičenih stranih
terorističkih boraca, počinioca prekograničnog
organizovanog kriminala i potencijalnih žrtava
ovih kriminalnih radnji

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Sadržaj ove publikacije, stavovi, mišljenja, nalazi, tumačenja i zaključci izraženi ovdje su stavovi autora i saradnika i ne odražavaju nužno stavove ili bilo koju zvaničnu politiku ili poziciju tijela za donošenje odluka OSCE-a i njegovih država učesnica.

Bilo kakve reference u ovoj publikaciji na materijale trećih strana, poput veb stranica, publikacija i dokumenata, ne podrazumijevaju podršku sadržaju tih materijala ili trećim stranama.

Nazivi korišteni i izbor i prezentacija materijala u ovoj publikaciji ne predstavljaju niti podrazumijevaju izražavanje bilo kakvog mišljenja od strane OSCE-a u vezi sa pravnim statusom bilo koje države, teritorije, grada ili oblasti, bilo koje vlasti u njima, ili u vezi sa razgraničenjem bilo kojih granica i/ili linija razgraničenja.

OSCE ne prihvata nikakvu odgovornost za eventualnu štetu ili gubitak koji mogu nastati usled oslanjanja na informacije sadržane u ovoj publikaciji ili materijalima trećih strana pomenutim u ovoj publikaciji.

AUTORSKA PRAVA I LICENCA

ISBN 978-92-9271-397-3

© Organizacija za bezbjednost i saradnju u Evropi 2024.
Sva prava zadržana. Ovo djelo je dostupno pod licencom CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

KATALOG OBUKA

MOBILNI TIM OEBS-a ZA OBUKU

o identifikaciji osumnjičenih stranih
terorističkih boraca, počinioca prekograničnog
organizovanog kriminala i potencijalnih žrtava
ovih kriminalnih radnji

SADRŽAJ

Uvod.....	7
MODUL I: Upravljanje identitetom i bezbjednost putovanja.....	8
MODUL II: Bihevioralna analiza i tehnike intervjuisanja.....	10
MODUL III: Upravljanje kriznom situacijom.....	12
MODUL IV: Otkrivanje i prevencija nelegalne trgovine malokalibarskim, lakim naoružanjem i konvencionalnom municijom.....	14
MODUL V: Borba protiv trgovine ljudima.....	16
Akronimi.....	18
Rječnik ključnih termina i definicija.....	20

Uvod

Misija i oblast rada Mobilnog OEBS-ovog tima za obuku

Mobilni tim OEBS-a za obuku (MTT), sastoji se od aktivnih službenika za sprovođenje zakona i graničnih službenika iz država učesnica OEBS-a (pS) i mediteranskih partnera za saradnju (Med. PfC), koji u saradnji sa ekspertima iz Frontex-a, INTERPOL-a i Kancelarije UN-a za borbu protiv terorizma (UNOCT), odžavaju obuku namjenjenju službenicima za sprovođenje zakona i graničnim službenicima, kao i predstavnicima institucija za obuku u oblasti bezbjednosti, o otkrivanju i sprečavanju kretanja osumnjičenih stranih terorističkih boraca (FTFs), drugih preko-graničnih krivičnih radnji, i pružajući zaštitu potencijalnim žrtavama ovih zločina, u skladu sa međunarodnim standardima ljudskih prava i pristupom koji se odnosi na pol i uzrast.

Metodologija i pristup

MTT je razvio modularnu strukturu obuke, uključujući pet tematskih oblasti: (I) upravljanje identitetom i bezbjednost putovanja; (II) bihevioralna analiza i tehnike intervjuisanja; (III) upravljanje kriznom situacijom; (IV) otkrivanje i rješavanje trgovine malokalibarskim, lakim naoružanjem (SALW) i konvencionalnom municijom (CA); i (V) borba protiv trgovine ljudima. Modularni pristup obuke pruža odabir modula u skladu sa specifičnim potrebama zemlje.

Umjesto uniformnog pristupa, države učesnica OEBS-a mogu izabrati module na osnovu internih potreba za obukom, bezbjednosnim rizicima sa kojima se suočavaju, kao i na osnovu oblasti koje treba poboljšati. Ovaj pristup povećava efikasnost resursa za pripremu obuke, sprečava dupliranje sa obukama koje se već sprovode, i obezbjeđuje da službenici prođu obuku koja direktno poboljšava njihove kapacitete u rješavanju specifičnih izazova. Strategija obuke takođe daje mogućnost da se identifikuju potencijalni budući treneri kako bi se stečeno znanje dalje prenelo u okviru nacionalnih službi. Takođe, nacionalne agencije tokom ili nakon obuke, mogu da razmotre potrebu da integrišu segmente modula, u postojeće obrazovne planove i programe, ukoliko postoji potreba za istim.

Partneri na projektu

Sekretarijat OEBS-a, Odjeljenje za Transnacionalne prijetnje/Jedinica za graničnu bezbjednost i upravljanje (TNTD/BSMU) radi na implementaciji projekta u saradnji sa ekspertima iz pS i Med. PfC, partnerima iz Frontexa, INTERPOL-a i UNOCT-a, kao i sa međunarodnim stručnjacima. Takođe, uključuje aktivnu saradnju i angažman drugih odjeljenja i jedinica Sekretarijata OEBS-a: TNTD/Jedinice za borbu protiv terorizma (ATU), Jedinice za podršku Forumu za sigurnosnu saradnju (FSC/SU), Kancelarije specijalnog predstavnika/koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima (CTHB) i Programa za rodna pitanja, kao i Kancelarije OEBS-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR).

Donatori

Mobilni tim OEBS-a za obuku (MTT) funkcioniše u okviru vanbudžetskog projekta OEBS-a, kojeg finansiraju Sjedinjene Američke Države i Savezna Republika Njemačka.

Kontakti za projekat

Gđa Dragica Vučinić

Menadžerka TNTD/BSMU's programa za granicu

Menadžer projekta

dragica.vucinic@osce.org

+43 676 301 2729

Gđa Katerina Koci

Asistentkinja na projektu

Katerina.koci@osce.org

+43 151 436 6633

MODUL I: Upravljanje identitetom i bezbjednost putovanja

Opis: Ovaj modul daje informacije o upravljanju identitetom, bezbjednošću putovanja i autentičnosti dokumenata. Osnažuje učesnike da odgovorno rukuju podacima o putnicima, osigurava integritet dokumenata i poboljšava ukupnu sigurnost granica, uz poštovanje standarda ljudskih prava. Obuka naglašava praktične vještine kroz teorijsku nastavu, interaktivne diskusije, studije slučaja i praktične vježbe.

Učesnici će čuti o praksama za upravljanje identitetom, što obuhvata prikupljanje podataka, verifikaciju i zaštitu, uz dodatna znanja o prikupljanju, analizi i razmjeni biometrijskih podataka u oblastima granične bezbjednosti i upravljanja (BSM) i borbe protiv terorizma (CT), u skladu sa principima ljudskih prava i drugim relevantnim međunarodnim standardima.

Dalje, modul pruža osnovne informacije kako rukovati informacijama o putnicima koje se sakupljaju prije putovanja na destinaciju (API) i interaktivnim podacima o API (iAPI), koja služe kao sredstva za prikupljanje i obradu podataka o putnicima, uključujući njihovu upotrebu u borbi protiv terorizma i međunarodnih zločina, kao i izazova u vezi sa ljudskim pravima. Učesnici će čuti o različitim bazama podataka INTERPOL-a, i kako se iste koriste za poređenje sa API podacima, kao i efikasna provjera putnika avio-kompanija. Takođe, biće predstavljeno kako međunarodne liste za praćenje, koje su integrisane u postojeće nacionalne sisteme, treba da obezbijede ujedno i tehničku interoperabilnost i kompatibilnost podataka, da bi se garantovala potpuna i neometana obrada podataka, uzimajući u obzir posljedice koje imaju na ljudska prava.

Drugo, učesnici će čuti osnove kako da prepoznaju vitalne pokazatelje autentičnosti dokumenta, otkriju potencijalne falsifikate i primijene odgovarajuće mjere za očuvanje integriteta i bezbjednosti dokumenta. Rad drugog dana obuke će biti interativan u smislu da učesnici prošire informacije o identifikaciji osumnjičenih FTFs, počinioce drugih prekograničnih zločina i potencijalnih žrtvi tih krivičnih radnji, čime će se poboljšati ukupna sigurnost, kao i bezbjednost putovanja, uz potpuno poštovanje ljudskih prava. Modul je razvijen i obavlja se uz koordinaciju i podršku eksperata iz INTERPOL-a, Frontex-a, i UNOCT-a.

Ciljevi kursa: Da se razumiju principi i prakse upravljanja identitetom, bezbjednošću putovanja i da se podigne svijest o otkrivanju falsifikovanih dokumenata.

Očekivanja od kursa: Po završetku kursa, od učesnika se očekuje da:

1. Razumiju definiciju i elemente upravljanja identitetom, baze podataka, liste za praćenje, dijeljenje podataka, protokole i integraciju baze podataka u kontekstu BSM i CT.
2. Razumiju relevantne nacionalne i međunarodne zakone, protokole i smjernice u vezi sa upravljanjem identitetom i bezbjednošću putovanja, uključujući privatnost koja je povezana sa ljudskim pravima i zakone o zaštiti podataka.
3. Razumiju potrebu za efikasnom komunikacijom i saradnjom, da bi mogli da komuniciraju sa putnicima iz različitih sredina, da se nose sa potencijalnim konfliktnim situacijama i rade u multi - agencijskom i međunarodnom okruženju..
4. Razumiju ključne elemente podataka za API, metodologiju procjene rizika, tehnike profilisanja, koristeći obavještajne podatke i analize podataka za otkrivanje sumnjivih obrazaca putovanja i ponašanja koji mogu da ukažu na osumnjičene FTFs i počinioce prekograničnih zločina.
5. Uoče razlike između podataka za API i podataka o evidenciji imena putnika (PNR) i njihovih karakteristika i objasne metode prenosa podataka i potencijalne posljedice na ljudska prava.
6. Opišu koje baze podataka, obavještenja i zahtjeve za informacijama ima INTERPOL i zašto je važno imati sistematsku provjeru baza podataka INTERPOL-a tokom procedura granične kontrole.

7. Razumiju koje baze podataka se koriste za automatsku kontrolu putnih isprava tokom procedura prve linije granične kontrole, kao i koje su trenutne tehničke mogućnosti INTERPOL-a za automatsko učitavanje i provjeru baza podataka koje se koriste tokom procedura prve linije granične kontrole.
8. Razumiju svrhu INTERPOL-ovog FIND alata u kontekstu granične kontrole i istrage tokom procesa provjere putnih isprava, minimalne kriterijume koji su obavezni za dokumenta, a koji se koriste za ispravnu i efikasnu automatsku kontrolu granice, kao i proceduru koju treba poštovati nakon pozitivnog podudaranja (nađeno u bazama podataka INTERPOL-a), tokom prve linije graničnih kontrola.
9. Razumiju različite tehnike za verifikaciju i potvrđivanje autentičnosti ličnih dokumenata, kao i za otkrivanje potencijalnih lažnih ili falsifikovanih dokumenata, koja mogu da koriste osumnjičeni FTFs i drugi kriminalci da bi prikriili svoj pravi identitet ili istoriju putovanja.
10. Razumiju bezbjednosne karakteristike ličnih dokumenata, vrše pregled ličnih dokumenata i koriste tehnologiju za verifikaciju ličnih dokumenata.
11. Razumiju potrebu za efikasnom komunikacijom i saradnjom, da bi mogli da komuniciraju sa putnicima iz različitih sredina, da se nose sa potencijalnim konfliktnim situacijama i da rade u međunarodnom, multi-agencijskom i rodno različitom okruženju.
12. Razumiju posljedice koje prikupljanje podataka o putnicima, analize, procjene rizika i profilisanje imaju na ljudska prava, potencijalnu štetu uzrokovanu pogrešnim sumnjama u vezi sa terorizmom/zločinima za dotične pojedince/zajednice (posebno za pojedince koji su u situacijama povećane ranjivosti, kao što su migranti i ljudi koji traže međunarodnu zaštitu), ulogu implicitnih i eksplicitnih pristrasnosti tokom provjere/procjene rizika i važnost zaštitnih mjera da bi se izbjegli negativni uticaji na ljudska prava i diskriminatorско profilisanje.

Ciljna grupa: 15-20 graničnih službenika prve linije radam(po mogućnosti službenici za bezbjednost aerodroma) i službenici obezbjeđenja i dva predstavnika Policijske akademije i/ili odgovarajuće policijske/bezbjednosne institucije za obuku.

Trajanje kursa: Dva dana.

Metodologija kursa: Ovaj kurs nudi kombinaciju teorijskih postulata, praktičnih vježbi i aktivnosti interaktivnog učenja o principima upravljanja identitetom, konceptima bezbjednosti putovanja i karakteristikama putnih isprava, uz studije slučaja i relevantne statistike. Učesnici će biti podstaknuti da učestvuju u interaktivnim diskusijama da bi podijelili svoje uvide, iskustva i izazove u vezi sa upravljanjem identitetom i bezbjednošću putovanja. Predavači će predstaviti studije slučaja koje ističu takva pitanja – njihove potencijalne posljedice na ljudska prava – uključujući otkrivanje i prevenciju potencijalnih prijetnji, pozivajući učesnike da analiziraju ove slučajeve i da razgovaraju o mogućim rješenjima. Kurs obuke će uključivati praktične vježbe, ukoliko se to unaprijed zatraži. Metodologija obuke će biti prilagođena specifičnim potrebama i sklonostima učesnika, obezbeđujući izbalansiranu mješavinu teorije i praktične primjene, promovišući aktivno učešće i angažovanje tokom kursa.

Materijali za kurs: Obrasci za procjenu prije i nakon obuke, prezentacije, kontrolne liste, materijali, video zapisi, radni listovi ili vježbe, informacije o onlajn resursima, obrazac za povratne informacije od učesnika.

MODUL II: Bihevioralna analiza i tehnike intervjuisanja

Opis: Iako ne postoji jedinstveni metod za tačno tumačenje ponašanja, postoje testirane tehnike intervjuisanja i analize koje službenici granične bezbjednosti mogu primijeniti kada procjenjuju pojedince koji prelaze granice. Pri tome, granični službenici moraju biti svjesni ograničenja analize ponašanja, rizika od diskriminatornog profilisanja i ozbiljnih posljedica po ljudska prava za one koji su pogrešno stavljeni pod sumnju i povezani sa terorizmom ili drugim kriminalnim aktivnostima.

U ovom interaktivnom kursu, službenici iz bezbjednosnih agencija i graničnih službi će proširiti znanja kako da otkriju i intervjuišu osumnjičene FTFs i počinioce prekograničnih krivičnih djela, kao i potencijalne žrtve ovih krivičnih djela. Učesnici će, diskutovati primjenu nacionalnog zakonodavstva, principa međunarodnih ljudskih prava i etičkih principe, kao i rodno i starosno osjetljive pristupe profilisanju i skriningu na granicama, u cilju doprinosa opštoj sigurnosti i bezbjednosti zemlje ili regiona. Na primjer, policajci će moći da se upoznaju sa metodama kako da se fokusiraju na ponašanje, vjerodostojne dokaze i prikupljanje obavještajnih podataka kada vrše prekogranične provjere, kao i da izbjegnu profilisanje i skrining koje se zasniva na rasi, etničkoj pripadnosti ili izgledu prilikom identifikovanja osumnjičenih i rada sa njima. Oni će se obučiti o potrebi poštovanja prava na privatnost pojedinaca i da vrše pretres na osnovu osnovane sumnje i u okviru zakona, ističući da posebnu pažnju treba posvetiti zaštiti potencijalnih žrtava prekograničnog kriminala, posebno ugroženih pojedinca kao što su djeca, omladina, starije osobe ili žrtve trgovine ljudima

Ciljevi kursa: Povećati sposobnost učesnika da procijene i tumače ponašanje putnika na granici, istovremeno priznajući pogrešivost takve procjene i da sprovode djelotvorne intervjuje, da bi identifikovali i spriječili potencijalne prijetnje u vezi sa osumnjičenim FTFs i počiniozima zločina. Ovo uključuje uzdržavanje od diskriminatornog profilisanja i izbjegavanje bilo kakvog štetnog uticaja na ljudska prava pojedinaca koji su podvrgnuti procjeni.

Razviti vještine učesnika kako da otkriju i postupaju sa potencijalnim žrtvama prekograničnih zločina, uz istovremeno ublažavanje rizika od povreda i poštovanje principa ljudskih prava tokom procesa procjene, kao i primjenu pristupa koji se odnose na pol i uzrast.

Očekivanja od kursa: Po završetku kursa, od učesnika se očekuje da:

1. Razumiju kako da bolje procijene ljudsko ponašanje, uključujući verbalne i neverbalne poruke, govor tijela i druge pokazatelje koji mogu da ukažu na sumnjivo ili varljivo ponašanje pojedinaca različitog pola i uzrasta.
2. Razumiju, istovremeno, ograničenja bihevioralne analize, ulogu implicitnih i eksplicitnih pristrasnosti (zasnovanih na polu, etničkoj pripadnosti, religiji itd.), štetni uticaj na ljudska prava i štetu koju može prouzrokovati pogrešna sumnja i diskriminatorno profilisanje dotičnih pojedinaca/zajednica (posebno za pojedince u situacijama povećane ranjivosti kao što su migranti i ljudi koji traže međunarodnu zaštitu).
3. Nauče kako da razviju efikasne tehnike intervjuisanja koje su u skladu sa ljudskim pravima, da bi od putnika dobili relevantne informacije, uključujući otvoreno ispitivanje, aktivno slušanje, intervjuisanje zasnovano na povjerenju, poštovanju i izgradnji odnosa.
4. Razviju kulturnu svijest i osjetljivost, da bi efikasno komunicirali sa putnicima iz različitih sredina prilagođavajući njihove tehnike intervjuisanja u skladu sa tim. Ovo može uključivati razumijevanje kulturnih normi, stilova komunikacije i potencijalnih rodnih, starosnih ili drugih predrasuda, kao što su one koje se odnose na etničku pripadnost i religiju, kako bi se intervjui vodili na način koji poštuje i ne diskriminiše.
5. Procijene nivo rizika u vezi sa različitim putnicima na osnovu njihovog ponašanja, obrazaca putovanja i drugih faktora, na način koji je osjetljiv na pol i uzrast, istovremeno uvažavajući svojstvena ograničenja procjene rizika kako putnike ne bi stavili pod pogrešnu sumnju i izbjegli druga potencijalna kršenja ljudskih prava.

6. Razumiju zakonske i etičke okvire koji se odnose na bihejvioralnu analizu i tehnike intervjuisanja, uključujući ljudska prava, zabranu diskriminatornog profilisanja, pravo na privatnost podataka i da obezbijede da se ovi principi primjenjuju na rodno osjetljiv i nediskriminatorski način.

7. Razviju efikasnu komunikaciju i vještine izvještavanja, da bi se uspostavila saradnja sa drugim agencijama, razmjenjivale informacije i pronalasci dokumenata, u skladu sa zakonom o ljudskim pravima i pristupima koji se odnose na pol i uzrast.

Ciljna grupa: 0 graničnih službenika prve linije i službenika za sprovođenje zakona uključujući dva predstavnika Policijske akademije i/ili odgovarajuće policijske/bezbjednosne institucije u ulozi posmatrača.

Trajanje kursa: Tri dana.

Metodologija kursa: Kombinacija teorije, praktičnih vježbi i aktivnosti interaktivnog učenja.

Materijali za kurs: Obrasci za procjenu prije i poslije obuke, prezentacije, kontrolne liste, materijali, video zapisi, radni listovi ili vježbe, informacije o onlajn resursima, obrazac za povratne informacije od učesnika.

MODUL III: Crisis Management

Opis: U današnjem okruženju koje se stalno mijenja, nepredviđeni događaji mogu brzo da se prerastu u scenarije krize ili katastrofe, što zahtijeva sveobuhvatno razumijevanje i brz, efikasan odgovor. Shvatanje ovih izazova i njihovo efikasno rješavanje je od najveće važnosti. Ovaj kurs je posvećen osnovama upravljanja krizom. Bavi se otkrivanjem prijetnji, procjenom rizika na granicama i rješavanjem potencijalnih kriznih situacija koje proističu od prirodnih i ljudskih faktora. Njegov primarni cilj je da opremi granične službenike neophodnim alatima za efikasno upravljanje krizom, uz osiguravanje bezbjednosti i usklađenosti sa međunarodnim pravnim standardima, domaćim zakonima, nacionalnim protokolima i etičkim principima. Ima cilj da osposobi granične službenike prve linije da efikasno rukovode i reaguju na krizne situacije koje mogu nastati tokom otkrivanja sumnjivih FTFs na granici. Naglašava stavljanje bezbjednosti u prvi plan, uz poštovanje ljudskih prava svih uključenih pojedinaca, u skladu sa utvrđenim protokolima, smjernicama, međunarodnim pravnim standardima i etičkim principima.

Obuka pokriva različite aspekte upravljanja krizom, obuhvatajući identifikaciju tipologija kriza, principe upravljanja krizom, razumijevanje posljedica kriza, otkrivanje prijetnji u vezi sa sumnjom na FTFs i inkluzivnu procjenu rizika koja uključuje sve zainteresovane strane. Kroz interaktivne sesije i praktične vježbe, učesnici stiču uvid u različite faze krize, razumiju ključnu ulogu koju imaju zvaničnici za bezbjednost granica prve linije i strategije za efikasno reagovanje na potencijalne rizike povezane sa migracionim krizama, koji često nagovještavaju neposredne vanredne situacije.

Uključivanje rodne komponente u ovu obuku je od vitalnog značaja za učesnike da razumiju da krize utiču na muškarce, žene, dječake i djevojčice na različite načine, stoga, ovaj aspekt treba da bude pravilno uključen u sve faze procesa upravljanja krizom. Nasilje zasnovano na rodu i ranjivosti, koje je jedinstveno za različite rodove treba stoga posebno uzeti u obzir u planovima za odgovor na krizu.

Obuka ističe važnost očuvanja ljudskih prava tokom krize i kada se upravlja odgovorom na krizu. Pružajući primjere iz stvarnog života, učesnici će razumjeti kako krize mogu da pogoršaju kršenje ljudskih prava. Osim toga, obuka naglašava potrebu da se izbjegne stereotipizacija i stigmatizacija migranata, čime će se osigurati da ljudska prava i dostojanstvo zauzmu centralno mjesto u svakom odgovoru.

Ciljevi kursa: Podržati granične službenike da se bolje pripreme za efikasno rješavanje kriza koje proizilaze iz otkrivanja i postupanja sa osumnjičenim FTFs i drugim povezanim krivičnim djelima na granici, tako što se poštuju prava svih pojedinaca, istovremeno osiguravajući da bezbjednost bude prioritet.

Očekivanja od kursa: Po završetku kursa, od učesnika se očekuje da:

1. Razumiju odgovornosti službenika prve linije kada reaguju na krizne situacije, uzimajući u obzir rodno i starosno osjetljiv pristup prema pojedincima koji prelaze granice.
2. Identifikuju krize i reaguju na njih na odgovarajući način u okviru svoje zone odgovornosti, štiteći živote ljudi i njihovu imovinu, uz efikasnu podršku operacijama, u kontekstu upravljanja krizama.
3. Budu svjesni značaja rodne perspektive i razumiju da krize različito utiču na svakog pojedinca, kao i potrebe da se ova perspektiva uvrsti u sve faze procesa upravljanja krizom.
4. Razumiju obaveze koje se odnose na ljudska prava, protokole i procedure za reagovanje na krizne situacije, čak i tokom vanrednih situacija koje uključuju osumnjičene FTFs.
5. Steknu vještine za donošenje odluka, kao što su kritičko razmišljanje i rješavanje problema, koje se mogu koristiti u brzim, stresnim i dinamičnim situacijama, kao što su krize u koje su uključeni osumnjičeni FTFs.
6. Razumiju kako da koriste vještine komunikacije sa fokusom na žrtvu za rješavanje kriznih

situacija, koje mogu uključivati osumnjičene FTFs. Ovo uključuje izgradnju odnosa sa putnicima i razvijanje vještina koordinacije i efikasne saradnje sa drugim agencijama, kao što su organi za sprovođenje zakona, obavještajne agencije i hitne službe, da bi se spriječila nepotrebna stigma koja može da ometa rehabilitaciju i reintegraciju.

7. Identifikuju i razumiju radnje koje su potrebne za upravljanje nakon krize, uključujući debriefing, dokumentovanje i analizu odgovora na krizu, da bi se prepoznale naučene lekcije i oblasti koje treba poboljšati.

Ciljna grupa: 20 učesnika uključujući službenike prve linije bezbjednosti iz granične policije, migracione službe, carina (koji rade na graničnim prelazima i nadgledaju zelenu granicu, plavu granicu i međunarodne aerodrome), i dva predstavnika Policijske akademije i/ili odgovarajuće policijske/ bezbjednosne institucije za obuku u ulozi posmatrača.

Trajanje kursa: Dva dana.

Metodologija kursa: Metodologija obuke uključuje kombinaciju teorijskih vježbi i vježbi zasnovanih na scenariju, na principima učenja odraslih i tehnikama učenja koje su usmjerene na učenika. Učesnici će se podijeliti u male grupe a potom će imati jednog ili više dodijeljenih govornika koji će predstaviti rezultate svojih grupa. Nakon grupnih prezentacija slijede pitanja i odgovori na kraju sesije.

Materijali za kurs: Obrasci za procjenu prije i poslije obuke, prezentacije, kontrolne liste, materijali, video zapisi, radni listovi ili vježbe, informacije o onlajn resursima, obrazac za povratne informacije od učesnika.

MODUL IV: Otkrivanje i prevencija krijumčarenja i nelegalne trgovine malokalibarskim, lakim naoružanjem i konvencionalnom municijom

Opis: Kurs ima za cilj da polaznici steknu znanja i vještine koje su potrebne za efikasno rješavanje krijumčarenja i/ili nezakonite trgovine malokalibarskim oružjem, lakim naoružanjem (SALW) i konvencionalnom municijom (CA) u kontekstu bezbjednosti granica, bezbjednosti ljudi, teritorije, kritične infrastrukture i borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala, uz poštovanje zakona o ljudskim pravima i drugih međunarodnih pravnih obaveza.

Ciljevi kursa: Omogućiti graničnim službenicima da efikasno identifikuju, istraže i koordinišu sprečavanje i suzbijanje krijumčarenja i/ili nezakonite trgovine SALW i CA u kontekstu granične bezbjednosti, javne bezbjednosti, borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala i kretanja osumnjičenih FTFs, pridržavajući se pravnih, etičkih i bezbjednosnih činioca, čime se doprinosi sveukupnoj sigurnosti i bezbjednosti zemlje ili regiona.

Očekivanja od kursa: Po završetku kursa, od učesnika se očekuje da:

1. Razumiju i da opišu prirodu prijetnji od SALW i CA, na koje načine ih koristi široki niz počinilaca, kako se međunarodno otkrivaju, kao i njihov potencijalni uticaj na javnu sigurnost i bezbjednost.
2. Razumiju lokalna, regionalna i globalna dešavanja u vezi sa krijumčarenjem i/ili ilegalnom trgovinom SALW i CA, kao i političke, ekonomske, društvene, pravne i ekološke faktore koji mogu uticati na nove trendove a koji bi mogli privući i pokrenuti takve aktivnosti.
3. Razumiju relevantne nacionalne i međunarodne pravne i regulatorne okvire, protokole i smjernice u vezi sa borbom protiv krijumčarenja i/ili nezakonite trgovine SALW i CA.
4. Razumiju efikasne tehnike za identifikaciju i otkrivanje SALW i CA tokom rutinskih kontrola, provjera druge linije i procesa skrininga na granici, kao i dobre prakse u identifikaciji tehnika prikrivanja i prepoznavanju indikatora ili anomalija povezanih sa krijumčarenjem i/ili trgovinom SALW i CA.
5. Razumiju važnost prikupljanja podataka, analize, obavještajnih podataka i razmjene informacija u borbi protiv krijumčarenja i/ili nezakonite trgovine SALW i CA.
6. Razumiju vještine, podatke, procedure i kanale komunikacije potrebne u procesima procjene rizika i profilisanja, da bi se identifikovali visokorizični pojedinci ili pošiljke u vezi sa krijumčarenjem ili nelegalnom trgovinom SALW i CA. Ovo uključuje upotrebu tehnika profilisanja, bihejvioralnu analizu i metodologije za procjenu rizika, da bi se procijenila vjerovatnoća i ozbiljnost potencijalnih prijetnji povezanih sa organizovanim kriminalom ili osumnjičenim FTFs, u skladu sa međunarodnim ljudskim pravima.
7. Razumiju moguće posljedice koje procjene rizika, profilisanje i bihejvioralna analiza imaju na ljudska prava, kao i štetu koju može prouzrokovati postupanje po pogrešnim sumnjama i potencijalno udruživanje pojedinaca/zajednica u terorističke ili kriminalne aktivnosti (posebno za pojedince koji su u situacijama izražene ranjivosti kao što su migranti i ljudi koji traže međunarodnu zaštitu); razumiju ulogu implicitnih i eksplicitnih predrasuda i važnost zaštitnih mjera kojima se izbjegavaju negativni uticaji na ljudska prava i diskriminatorско profilisanje.
8. Razumiju važnost pravilnog izvještavanja podataka o otkrivanju/zapljeni SALW i CA za potrebe profilisanja i analize rizika.
9. Razvijaju svoje vještine u izradi profila rizika i indikatora, izbjegavajući diskriminatorско profilisanje i negativne uticaje na ljudska prava.

- 10.** Poznaju relevantne nacionalne i međunarodne pravne i regulatorne okvire, protokole i smjernice koje se odnose na rješavanje krijumčarenja i/ili nelegalne trgovine SALW i CA.
- 11.** Razumiju važnost obavještajnih službi i razmjene informacija u borbi protiv krijumčarenja i/ili nelegalne trgovine SALW i CA.
- 12.** Razviju tehnike za efikasno prikupljanje, analizu i širenje informacija od važnosti relevantnim agencijama u zemlji i inostranstvu, u skladu sa domaćim zakonom i međunarodnim pravnim standardima.
- 13.** Identifikuju i rješavaju rodne aspekte koji su povezani sa krijumčarenjem i trgovinom SALW i CA, tokom graničnih provjera. Ovo uključuje usvajanje rodno osjetljivog pristupa prilikom graničnih kontrola kojim se izbjegavaju stereotipi i pristrasnosti. Graničari igraju značajnu ulogu u sprečavanju ilegalnog kretanja oružja, dok istovremeno čuvaju prava i dostojanstvo svih pojedinaca i izbjegavaju stereotipe zasnovane na faktorima kao što su, između ostalog, pol, starost, etnička pripadnost, vjeroispovest tokom graničnih kontrola.

Ciljna grupa: 20 učesnika, 15 graničnih i policijskih službenika prve i druge linije rada, dva ili tri analitičara (službenici koji rade na prikupljanju i obradi podataka u obavještajnoj analitici, kao i oni koji rade na analizi rizika, i proceduri izrade profila i indikatora) i dva predstavnika Policijske akademije i/ ili odgovarajuće policijske/bezbjednosne institucije za obuku u ulozi posmatrača.

Trajanje kursa: Jedan dan.

Metodologija kursa: Metodologija obuke uključuje kombinaciju teorijskih vježbi i vježbi zasnovanih na scenariju, na principima učenja odraslih i tehnikama učenja koje su usmjerene na učenika.

Materijal za kurs: Obrasci za procjenu prije i poslije obuke, prezentacije, kontrolne liste, materijali, video zapisi, radni listovi ili vježbe, informacije o onlajn resursima, obrazac za povratne informacije od učesnika.

MODUL V: Borba protiv trgovine ljudima

Opis: Široko rasprostranjena i kompleksna eksploatacija žena, muškaraca, djece i omladine u čini trgovinu ljudima (THB) najprofitabilnijim zločinom poslije trgovine oružjem i drogom. THB je ozbiljan i brzorastući zločin koji pogađa milione ljudi širom svijeta i dovodi do teških kršenja ljudskih prava. Trgovci ljudima manipulišu i iskorišćavaju ranjive pojedince, pribjegavajući taktikama kao što su prijetnje, prinuda, prevara, obmana i otmica. Iako trgovci obično ciljaju žrtve za seksualnu i radnu eksploataciju, ključno je prepoznati trendove u nastajanju, kao što je trgovina ljudima radi prisilnog kriminala i prisilnog prosjačenja (vidi: *Trafficking in Human Beings and Terrorism: Where and How They Intersect*). Pored toga, žene i djevojke bivaju često prevarene da putuju na teritoriju koju drži ISIS pod lažnim izgovorima kao što su romansa ili obećanje posla.

Ciljevi kursa: Pružiti graničnim službenicima prve i druge linije i službenicima za sprovođenje zakona informacije, vještine i alate, za kako bi se jačali kapaciteti za efikasno otkrivanje i sprečavanje trgovine ljudima, s ciljem da se spreče grupe koje se bave transnacionalnim organizovanim kriminalom trgovine ljudima, i upotreba novca od istog za finansiranje terorističkih aktivnosti i ostalih tipova prekograničnog kriminala, u skladu sa međunarodnim pravom, zakonom o ljudskim pravima i pristupima koji su usredsređeni na žrtve, uključujući rodno i starosno osjetljiv pristup.

Očekivanja od kursa: Po završetku kursa, od učesnika se očekuje da:

1. Razumiju razliku između krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, kao i rodnu dinamiku u okviru zločina trgovine ljudima.
2. Unaprijede vještine otkrivanja mogućih žrtava trgovine ljudima i onih za koje se pretpostavlja da jesu žrtve kao i otkrivanje trgovaca ljudima, sticanjem praktičnih znanja u prepoznavanju pretpostavljenih slučajeva trgovine ljudima, kao što su seksualna i radna eksploatacija, prisilni kriminal, prosjačenje, kao i slučajevi uzimanja organa.
3. Identifikuju potencijalne indikatore trgovine ljudima, kao što je prepoznavanje ponašanja ili okolnosti koje sugerišu da su pojedinci pod kontrolom trgovaca ljudima ili kriminalnih mreža. Ovi pokazatelji mogu obuhvatiti ograničeno kretanje, neobične obrasce putovanja, nedoslednosti u putnim ispravama, prinudu ili obmanu, prisilni rad, zastrašivanje, strah ili nevolju koju pokazuju pojedinci. Ovo uključuje razumijevanje različitih oblika trgovine ljudima, kao i strategije i tehnike koje koriste trgovci ljudima.
4. Sprovedu preventivne mjere za sprečavanje trgovine ljudima i identifikuju potencijalne obrasce i trendove trgovine ljudima, kao što su provjera i procjena autentičnosti putnih isprava i ličnih identiteta, obavljanje intervju a i korišćenje naprednih tehnologija i alata kao što je biometrija i analiza podataka u skladu sa međunarodnim pravom, zakonom o ljudskim pravima i pristupima koji se odnose na pol i uzrast.
5. Reaguju u skladu sa pravnim okvirom i protokolom za postupanje u slučajevima trgovine ljudima kada naiđu na sumnjive slučajeve trgovine ljudima, pokazujući razumijevanje istih. kao i da uspostave saradnju sa relevantnim agencijama za sprovođenje zakona, (LEAs) i međunarodnim partnerima i pružaocima socijalnih usluga, uključujući organizacije civilnog društva (CSOs), da bi pružili pomoć i zaštitu žrtvama trgovine ljudima tako što će biti usredsređeni na žrtvu i upoznati o traumi.
6. Sarađuju sa drugim nacionalnim i međunarodnim zainteresovanim stranama, kao što su obavještajne agencije, LEAs, nacionalni koordinatori za borbu protiv trgovine ljudima ili ekvivalentni mehanizmi, multiagencijske radne grupe, CSOs i drugi relevantni partneri, da bi razmijenili informacije, dobre prakse i usmjerili napore u borbi protiv trgovine ljudima i razrušili sve moguće veze između trgovine ljudima, finansiranja ili vrbovanja za terorizam.
7. Razumiju pravne i etičke činioce u vezi sa trgovinom ljudima, uključujući ljudska prava,

privatnost podataka, rodnu ravnopravnost, nediskriminaciju, kulturnu osjetljivost i povjerljivost, kako bi bili sigurni da se njihove radnje sprovode u skladu sa relevantnim zakonima i propisima i na način koji poštuje ljudska prava, dostojanstvo i dobrobit svih pojedinaca.

8. Prepoznaju rodne dimenzije trgovine ljudima i uvode rodno i starosno osjetljive pristupe u upravljanje bezbjednošću granica, na primjer, tokom kontrolnih provjera.

Ciljna grupa: 15 do 20 graničnih službenika za sprovođenje zakona prve i druge linije i dva predstavnika Policijske akademije i/ili odgovarajuće policijske/bezbjedonosne institucije za obuku u ulozi posmatrača

Trajanje kursa: Dva dana.

Metodologija kursa: Metodologija obuke uključuje kombinaciju teorijskih i praktičnih vježbi, odražavajući principe učenja odraslih i korišćenje tehnika učenja koje su usmjerene na učenika. Planirane teme su predstavljene kroz interaktivne sesije sa praktičnim vježbama zasnovanim na scenariju i uključuju vježbe igranja uloga koje su prilagođene stvarnim životnim situacijama, što doprinosi poboljšanju vještina učesnika i boljoj pripremljenosti za obavljanje dužnosti na granici. Učesnici će biti podeljeni u male grupe a potom će imati jednog ili više imenovanih govornika koji će predstaviti rezultate svojih grupa. Nakon grupnih prezentacija slijede pitanja i odgovori na kraju sesije.

Materijal za kurs: Obrasci za procjenu prije i poslije obuke, prezentacije, kontrolne liste, materijali, video zapisi, radni listovi ili vježbe, informacije o onlajn resursima, obrazac za povratne informacije od učesnika.

Akronimi

API	Informacije o putnicima prije putovanja na destinaciju
ATU	Jedinica za borbu protiv terorizma
BCP	Upravljanje bezbjednošću granice
BSM	Upravljanje bezbjednošću granice
BSMU	Jedinica za sigurnost i upravljanje granicom
CSO	Organizacija civilnog društva
CT	Borba protiv terorizma
CTHB	Borba protiv trgovine ljudima
FSC SU	Jedinica za podršku Forumu za sigurnosnu saradnju
EE IWG	Istočnoevropska neformalna radna grupa
EU	Evropska unija
Europol	Agencija Evropske unije za saradnju u sprovođenju zakona
ExB	Vanbudžetski projekat
Frontex	Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu
FTFs	Strani teroristički borci
iAPI	Interaktivne napredne informacije o putnicima
INTERPOL	Međunarodna organizacija kriminalističke policije
LEA	Agencija za sprovođenje zakona
Mol	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MTT	Mobilni tim za obuku
OSCE	Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju
OSR/CTHB	Kancelarija specijalnog predstavnika i koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima
ODIHR	Kancelarija OEBS -a za demokatske institucije i ljudska prava
P/CVE	Prevenција i suprostavljanje nasilnom ekstremizmu
PIU	Jedinica za informacije o putnicima
PNR	Evidencija podataka koje pružaju putnici i prikupljaju avio-prevoznici radi omogućavanja rezervacije
pS	Države učesnice
THB	Trgovina ljudima

TNTD	Odsjek za transnacionalne prijetnje
ToT	Obuka za trenere
UN	Ujedinjene nacije
UNCCT	Centar Ujedinjenih nacija za borbu protiv terorizma
UNOCT	Kancelarija Ujedinjenih nacija za borbu protiv terorizma
UNODC	Kancelarija Ujedinjenih nacija za pitanja droge i kriminala
UNSCR	Rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija
VERLT	Nasilni ekstremizam i radikalizacija koji vode ka terorizmu

Rečnik ključnih termina i definicija

Napredne informacije o putnicima – API je sistem koji zahtijeva od avio-kompanija da dostave specifične podatke o putnicima imigracionim organima i organima granične kontrole prije polaska leta. Ove informacije obično uključuju detalje kao što su imena putnika, brojevi pasoša, nacionalnosti i rute putovanja. API omogućava vlastima da sprovedu bezbjednosne provjere i procjene prije nego što putnici stignu na odredište, tako što olakšavaju otkrivanje potencijalnih bezbjednosnih rizika i pojedinaca koji su uključeni u prekogranične zločine.

Interaktivne napredne informacije o putnicima (iAPI) odnose se na sistem koji omogućava razmjenu podataka o putnicima u realnom vremenu između avio-kompanija i agencija za graničnu kontrolu. Kada putnik rezerviše let, avio-kompanija dijeli informacije o putniku sa relevantnim institucijama, omogućavajući im da sprovedu bezbjednosne provjere i procjene rizika prije nego što putnik stigne na aerodrom odredišta. iAPI omogućava neposrednu komunikaciju između avio-kompanija i granične kontrole, olakšavajući brzo donošenje odluka i povećane mjere bezbjednosti. Ovaj sistem se koristi za identifikaciju potencijalnih prijetnji i/ili pojedinaca uključenih u prekogranične zločine tako što se analiziraju podaci o putnicima i upoređuju sa listama za praćenje i bazama podataka.

Bihevioralna analiza je sistematski pristup koji se koristi za ispitivanje i tumačenje ljudskog ponašanja, radnji i obrazaca kako bi se stekao uvid u to šta stoji iza motivacije, emocija, namjera i psiholoških procesa. Uključuje posmatranje i analizu različitih ponašanja, verbalnih i neverbalnih znakova i interakcija, da bi se razumjeli misaoni procesi, motivacije i moguće buduće radnje pojedinaca. Bihevioralna analiza se koristi za donošenje informisanih procjena, predviđanja i odluka na osnovu uočenih obrazaca ponašanja.

Upravljanje bezbjednošću granice (BSM) odnosi se na strategije, politike i prakse koje su postavile zemlje da bi zaštitile svoje granice i kontrolisale kretanje ljudi, robe i usluga preko tih granica. Ono obuhvata niz mjera koje imaju za cilj održavanje bezbjednosti, integriteta i suvereniteta teritorijalnih granica zemlje. To uključuje sprečavanje neovlašćenog ulaska, sprečavanje ilegalnih aktivnosti kao što su trgovina ljudima, krijumčarenje droge i terorizam, omogućavajući da pojedinci koji prelaze granice poštuju zakonske i regulatorne zahtjeve. Ovo može uključiti raspoređivanje osoblja za sprovođenje zakona, tehnologija za nadzor i granične infrastrukture za praćenje i kontrolu graničnih prelaza.

Granični prelaz (BCP) je određena lokacija na međunarodnoj granici neke zemlje na kojoj zakonito ulaze i izlaze pojedinci, vozila i roba. Ovi punktovi, koji mogu da variraju po veličini i vrsti, imaju carinske, imigracione i bezbjednosne objekte kako bi se obezbijedile odgovarajuće provjere i procedure. Putnici prilažu identifikacione i neophodne dokumente, a roba može biti podvrgnuta pregledu i deklaraciji. Ove tačke su ključne za regulisanje međunarodnog kretanja, olakšavanje trgovine i održavanje bezbjednosti.

Dijete je ljudsko biće koje nije zakonski punoljetno, što se razlikuje u zavisnosti od nadležnosti, ali se često određuje na 18 godina.

Tehnike intervjuisanja su niz strukturiranih pristupa i strategija koje se koriste za prikupljanje informacija, izazivanje odgovora i efikasnu komunikaciju sa pojedincima u različitim kontekstima. Ove tehnike su osmišljene da otkriju važne uvide, činjenice ili mišljenja, dok istovremeno uspostavljaju odnos i povjerenje sa sagovornikom. Efikasne tehnike intervjuisanja mogu uključivati otvorena pitanja, aktivno slušanje, analizu neverbalne komunikacije i prilagođavanje pristupa specifičnom sagovorniku i situaciji.

Upravljanje identitetom se odnosi na procese i tehnike koje se koriste za tačnu verifikaciju i upravljanje identitetom pojedinaca. U kontekstu bezbjednosti i sprovođenja zakona, upravljanje identitetom uključuje prikupljanje, verifikaciju i zaštitu ličnih podataka kako bi se utvrdila autentičnost identiteta osobe. Ovo uključuje metode kao što su biometrijski podaci (otisci prstiju ili prepoznavanje lica), verifikacija dokumenata i provjere baze podataka kako bi bili sigurni da su pojedinci oni za koje tvrde da jesu. Upravljanje identitetom igra ključnu ulogu u različitim sektorima, uključujući bezbjednost granica, putovanja i sprovođenje zakona, sprečavanje prevara, kriminalnih aktivnosti i neovlašćenog pristupa uz poštovanje prava na privatnost pojedinaca.

Strani teroristički borci (FTFs) su pojedinci koji putuju u državu koja nije njihova država prebivališta ili državljanstva u svrhu planiranja, pripreme ili učešća u terorističkim radnjama, pružanja ili dobijanja obuke, uključujući vezu sa oružanim sukobom.

Rod se odnosi na društvena, kulturna i psihološka svojstva i očekivanja povezana s tim da ste muškarac, žena ili nebinarni. Obuhvata uloge, ponašanja, aktivnosti, očekivanja i norme koje društvo smatra prikladnim za pojedince na osnovu njihovog percipiranog ili dodeljenog pola. Rod se razlikuje od biološkog pola, koji je određen fizičkim karakteristikama kao što su anatomija i genetika. Rod je složen i višestruki koncept koji može da varira u različitim kulturama i društvima i može da utiče na različite aspekte života osobe, uključujući njene mogućnosti, prava i iskustva.

Zelena i plava granica se odnose na kopnene i morske granice između zvanično priznatih graničnih prelaza na glavnim putevima i željezničkim linijama ili u morskim lukama na kojima treba da se odvijaju svi legitimni prelazi. Zelene ili plave granice mogu se nadgledati modernom tehnologijom nadzora ili ljudskim patrolama.

Evidencija podataka o putnicima (PNR) je digitalni zapis koji kreiraju aviokompanije ili turističke agencije kada osoba rezerviše rezervaciju leta. PNR sadrži sveobuhvatne informacije o aranžmanima putnika, uključujući detalje o letu, rasporedu sjedišta, informacije o plaćanju i kontakt podatke. Ovaj zapis koriste avio-kompanije i vlasti u različite svrhe, uključujući upravljanje operacijama leta i sprovođenje bezbjednosnih provjera. U kontekstu bezbjednosti i granične kontrole, PNR podaci se mogu analizirati da bi se identifikovali obrasci ili anomalije koje bi mogle ukazivati na potencijalne rizike, kao što je kretanje FTFs ili pojedinaca uključenih u prekogranična krivična djela.

Terorizam trenutno nema univerzalno prihvaćenu definiciju. Rezolucija Savjeta bezbjednosti UN-a 1566 (UNSCR)(2004) karakteriše terorizam kao krivično djelo, usmjereno protiv civila, počinjeno s namjerom da izazove smrt, teške tjelesne povrede ili uzimanje talaca, sa ciljem da izazove stanje terora u široj javnosti, u grupi ili određenoj osobi, zastraši stanovništvo, primora vladu ili međunarodnu organizaciju da učini ili da se uzdrži od činjenja bilo kakvog djela, a predstavlja krivično djelo u okviru i kako je definisano u međunarodnim konvencijama i protokolima koji se odnose na terorizam.

Trgovina ljudima (THB) je regrutovanje, transport, transfer, skrivanje ili primanje osoba, pod prijetnjom ili upotrebom sile ili drugih oblika prinude, otmice, prevare, obmane, zloupotrebe moći ili ugroženog položaja, davanje ili primanje novca ili koristi da bi se zadobio pristanak osobe koja ima kontrolu nad drugom osobom, u svrhu eksploatacije. Eksploatacija obuhvata, u najmanju ruku, eksploataciju prostitucije drugih ili druge oblike seksualne eksploatacije, prinudni rad ili usluge, ropstvo ili prakse slične ropstvu, potčinjenost ili vađenje organa.

Krijumčarenje migranata uključuje olakšavanje ilegalnog ulaska osobe u državu radi finansijske ili druge materijalne koristi. Iako je to zločin protiv države, krijumčari takođe mogu da krše ljudska prava

onih koje krijumčare, od fizičkog zlostavljanja do uskraćivanja hrane i vode. Međutim, imajući u vidu sve veće prepreke za pristup bezbjednosti, izbjeglice, tražioci azila i druga lica kojima je potrebna međunarodna zaštita često su primorani da koriste krijumčare kao jedino sredstvo da pobjegnu od progona, sukoba i nasilja.

Krijumčarenje malokalibarskog i lakog naoružanja (SALW) odnosi se na ilegalno kretanje ovog oružja preko granica. To uključuje zaobilaženje legalnih kontrolnih punktova, carine ili propisa za premještanje oružja sa jedne lokacije na drugu. Krijumčarenje može uključivati tajne rute, metode prikrivanja i izbjegavanje zvanične granične kontrole. Primarni fokus je na fizičkom djelu potajnog prelaska granice sa ovim oružjem.

Trgovina malokalibarskim i lakim naoružanjem (SALW) obuhvata širi spektar, koji uključuje ne samo ilegalno kretanje oružja preko granica, već uključuje i različite faze njihove nezakonite trgovine, kao što su nabavka, transport, distribucija i isporuka. Trgovina ljudima često podrazumijeva organizovaniju i stalnu operaciju, koja može uključivati više pojedinaca ili grupa koje olakšavaju različite aspekte trgovine. Trgovina, takođe, može uključivati transakcije i komercijalne aktivnosti povezane sa kretanjem oružja.

Nasilni ekstremizam i radikalizacija koji vode ka terorizmu (VERLT) je raznolika pojava, bez jasne definicije. To nije ni novo, ni ekskluzivno za region, nacionalnost ili sistem vjerovanja. Radikalizacija koja vodi ka terorizmu je dinamičan proces u kome pojedinac prihvata terorističko nasilje kao mogući, možda čak i legitiman pravac djelovanja. Ovo može na kraju, ali ne nužno, da navede osobu da zagovara, djeluje kao podrška ili učestvuje u terorizmu.

